

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA JAMOAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI

Djumaboyev Jaloliddin Zayniddinovich

O'zbekiston Respublikasi IIV Malaka oshirish instituti

Jangovar tayyorgarlik sikli katta o'qituvchisi

Annotasiya: Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasida jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini rivojlantirishning ahamiyatini nazariy va amaliy jixatlariga ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar berilgan.

Tayanch so'zlar: Strategiya, Jamoat xavfsizligi, Jamoat xavfsizligini ta'minlash, Ichki ishlar organlari, Milliy gvardiya, Yo'l xaritasi, Ommaviy tadbir, Raqamlashtirish.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 29 noyabrdagi PF-27-son Farmoni 2-ilovasida O'zbekiston Respublikasida jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini rivojlantirish Strategiyasi tasdiqlandi. Strategiyasi 8 ta bob 104 ta moddadan iborat. Huquq-tartibotni yanada mustahkamlash va jinoyatchilikning yangi ko'rinishlariga qarshi kurashish zarurati mamlakatimizda jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha ustuvor yo'nalishlarni belgilab olishni talab etadi. 2022 - 2025 yillarda O'zbekiston Respublikasida jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini rivojlantirish strategiyasining maqsadi mamlakatda jamoat xavfsizligini ta'minlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish bo'yicha huquqiy, uslubiy, ilmiy, tashkiliy choralarни ishlab chiqish va samarali amalga oshirishdan iborat.

Strategiyaning asosiy vazifalariga quyidagilar kiradi:

jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi munosabatlarni tartibga solish, tizimlashtirish hamda mavjud huquqiy bo'shliq va ziddiyatlarni bartaraf etish;

jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklar profilaktikasi, yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash va probasiya faoliyatini uyg'unlashtirish;

jamoat tartibini saqlash, shu jumladan ommaviy tadbirlarni o'tkazishga jalgilinadigan vazirlik va idoralar kuch va vositalarining birgalikdagi harakatlanish algoritmini ishlab chiqish va uni doimiy takomillashtirib borish;

jamoat xavfsizligini ta'minlash faoliyatiga zamonaviy shakl va ish usullarini hamda ilg'or axborot texnologiyalarini keng joriy etish;

jamoat xavfsizligi tizimini raqamlashtirishni 90 foizga yetkazish orqali xizmat faoliyatida inson omilini minimallashtirish;

profilaktik hisob, ma'muriy nazorat va probasiya nazoratidagi shaxslar tomonidan qayta jinoyat sodir etilishini keskin kamaytirish.

Strategiyada belgilangan chora-tadbirlarni O'zbekiston Respublikasi jamoat xavfsizligi konsepsiyasiga asoslangan holda 2025 yil yakuniga qadar to'liq amalga oshirish nazarda tutilgan.

Strategiyada belgilangan chora-tadbirlarning samarali bajarilishini tashkil etish uchun O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar vaziri shaxsan mas'ul hisoblanadi.

Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi departamenti Strategiyada belgilangan vazifalarning sifatli ijro etilishini ta'minlash maqsadida Milliy gvardiya va boshqa mutasaddi vazirlik va idoralar bilan birgalikda har yili qo'shma dastur va «yo'l xarita»larini ishlab chiqib, Vazirlar Mahkamasiga tasdiqlash uchun kiritadi va ularning ijrosini muvofiqlashtiradi.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashning huquqiy asoslarini rivojlantirish

Jamoat xavfsizligi sohasida yagona qonun hujjati loyihasini ishlab chiqish va qabul qilish orqali jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklar profilaktikasi, yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash va probasiya sohasidagi munosabatlar va vakolatlarni tartibga soluvchi 200 dan ortiq normativ-huquqiy va idoraviy normativ hujjatlar normalari va qoidalarini birlashtirish.

Jamoat xavfsizligiga xavflarning holati va darajalarini belgilovchi mezonlarni va asosiy ko'rsatkichlarni (indikatorlarni) ishlab chiqish hamda joriy etish.

Transport va turizm obyektlarida xavfsizlikni ta'minlash tizimini yanada takomillashtirish, davlat organlari hamda servis-xizmat ko'rsatish subyektlarining

mazkur yo'nalishdagi vazifa va funksiyalarini belgilovchi yagona qonun hujjati loyihasini ishlab chiqish va qabul qilish.

Profilaktik hisob, ma'muriy nazorat va probasiya nazoratidagi shaxslarga o'rnatiladigan cheklovlar, shuningdek, ularning zimmasiga yuklanadigan majburiyatlar doirasini va ularga rioya etilishini ta'minlash mexanizmlarini aniq belgilash.

Ilg'or xorijiy tajribaga tayangan holda yo'l harakatini tashkil etishda vakolatli davlat organlari va jamoat tuzilmalarining faoliyatini va o'zaro hamkorligini «Ravon yo'l» tamoyili asosida tashkil etish, muvofiqlashtirish hamda ularning vakolatlari doirasini aniq belgilashni nazarda tutgan holda, ushbu sohadagi munosabatlarni to'g'ridan-to'g'ri qonun normalari bilan tartibga solish, «Yo'l - piyoda uchun» tamoyilini keng joriy etish.

Yo'l harakati xavfsizligi qoidalarini muntazam ravishda qasddan buzuvchilarga, og'ir oqibatlarga olib kelgan yo'l-transport hodisalarini sodir etganlarga nisbatan javobgarlik choralarini kuchaytirish, shu jumladan ilg'or xorijiy tajribalarni hisobga olgan holda, transport vositasini boshqarish huquqidan uzoq muddatga mahrum qilish tarzidagi jinoiy-huquqiy ta'sir chorasini joriy qilish.

Ommaviy tadbirlarni o'tkazish qoidalarini tartibga soluvchi qonun loyihasini ishlab chiqish va qabul qilish.

Aholi va hududlarni favqulodda vaziyatlardan muhofaza qilish tizimini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni takomillashtirish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashga vakolatli bo'lgan davlat organlari xodimlarining qonuniy talablariga bo'yusunmaslik hamda faol qarshilik ko'rsatish harakatlarining oldini olish tartib va mexanizmlarni belgilash.

Majburiy jamoat ishlari jazosini qo'llashga doir normalarni, ushbu jazoni ijro etish mexanizmlarini takomillashtirish.

Axloq tuzatish ishlari jazosini band bo'limgan shaxslarga tayinlash amaliyotiga doir muammoni bartaraf etish.

Jazoni o'tashdan bo'yin tovlagan shaxslarning jazosini og'irroq jazoga almashtirish tartiblarni takomillashtirish.

Muayyan yashash joyiga ega bo'limgan shaxslarni reabilitasiya qilish markaziga joylashtirishda shaxsni tibbiy ko'rikdan o'tkazishni va unga nisbatan prosessual harakatlarni markazning o'zida amalga oshirish tartibini joriy etish.

Qurol aylanmasi ustidan nazoratni kuchaytirish, qurol egalarini tibbiy cheklolvar bo'yicha davriy ravishda tekshirish bo'yicha aniq tartibni belgilash, o'qotar ov quroliga egalik qilish mezonlarini qayta ko'rib chiqish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashda respublika ovchilik jamiyatlarining rolini oshirish va mas'uliyatini kuchaytirish.

Piyodalarni yo'l harakati qoidalarini buzganligi uchun javobgarlikka tortishning huquqiy mexanizmlarini takomillashtirish.

Qoniqarsiz holati yo'l-transport hodisasiga, ayniqsa, o'limga olib kelgan yo'l yoki muhandislik-kommunikasiya infratuzilmasi obyektlari tasarrufida bo'lgan tashkilotlar yoki organ rahbarlaridan moddiy zararni undirish tartibini joriy etish hamda ularning javobgarligini belgilash.

Transport vositalari haydovchilari tomonidan sodir etiladigan «yo'lda bezorilik» holatlari bilan ifodalanadigan xatti-harakatlar uchun ma'muriy javobgarlikni joriy etish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashning uslubiy asoslarini rivojlantirish

Mahalla huquq-tartibot maskanining namunaviy loyihasini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish.

Respublika bo'yicha mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyatini to'laqonli yo'lga qo'yish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash, guruhiy qonunbuzarliklar va ommaviy tartibsizliklarni bartaraf etish bo'yicha 14 ta (Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shahar va viloyatlar) «Hudud metodikasi»ni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashda huquq-tartibot idoralarining kuch va vositalarini boshqarishning yagona markazlashgan tizimini tashkil etish.

Tuman (shahar) ichki ishlar organlari tarkibidagi konvoy bo'linmalarini bosqichma-bosqich viloyat ichki ishlar organlarining bevosita bo'ysunuviga o'tkazish

hamda yagona boshqaruv tizimi asosida tumanlararo xizmat o'tash tamoyiliga muvofiq qayta tashkil etish.

Ichki ishlar organlari tarkibida tumanlararo patrul-post xizmati bo'linmalarini tashkil etish.

Xizmat vazifalarini bajarishda qulayliklar yaratishni va iqlim xususiyatlarini hisobga olgan holda, jamoat xavfsizligini ta'minlashga jalg qilingan huquq-tartibot organlari xodimlari uchun yangi formalı kiyim-bosh namunasini ishlab chiqish, tasdiqlash hamda ularni sifatli va mos o'lchamdag'i formalı kiyim-bosh bilan ta'minlash.

Jinoyat va ma'muriy huquqbazarliklarning mast holatda sodir etilganligini, shuningdek, alkogolli ichimliklar iste'mol qilmaslik cheklovi o'rnatilgan shaxsni ushbu cheklovga rioya etmaganligini aniqlash va tasdiqlash tartibini ishlab chiqish.

Alkogolli ichimlikka ruju qo'ygan, giyohvand, zaxarvand, tajovuzkor ruhiy kasal shaxslarni majburiy davolash bo'yicha namunaviy dastur ishlab chiqish.

Ekstremistik va yot g'oyalar ta'siriga tushgan shaxslar bilan ishlash va ularda mafkuraviy immunitetni shakllantirish bo'yicha namunaviy metodikani ishlab chiqish.

Internet tarmog'ida jamoat xavfsizligi uchun xavf tug'diradigan tahdidlarni o'z vaqtida aniqlash, oldini olish va bartaraf etish bo'yicha kompleks tashkiliy-metodik asoslar va harakatlar mexanizmlarini yaratish.

Guruhiy qonunbazarliklar va ommaviy tartibsizliklarni bartaraf etish vaqtida Milliy gvardiya va ichki ishlar organlari tomonidan foydalaniladigan maxsus texnik vositalarni, shuningdek, tezkor axborot almashish, quyi tizimdagi bo'linmalarni oqilona boshqarish va fuqarolar xavfsizligini ta'minlash mexanizmlarini takomillashtirish.

Ichki ishlar vazirligi va Milliy gvardiya oliy ta'lim muassasalari va ilmiytadqiqot markazlarida bajariladigan dissertasion tadqiqotlar mavzularini shakllantirishda jamoat xavfsizligini ta'minlash amaliyotidagi dolzarb muammolarning yechimlariga yo'naltirilgan masalalarga ustuvor ahamiyat qaratish bo'yicha ta'sirchan mexanizmlarni yo'lga qo'yish.

Profilaktik hisob, ma'muriy nazorat va probasiya nazoratidagi shaxslarning o'rnatilgan cheklov larga rioxal etishini va ularning zimmasiga yuklangan majburiyatlarni bajarishini ta'minlash, tekshirish va nazorat qilish, shuningdek, ushbu shaxslarga tarbiyaviy va huquqiy ta'sir choralarini qo'llash hamda ularni ijtimoiy moslashtirish bo'yicha «Harakatlar protokoli»ni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish.

Davlat-xususiy sheriklik va autsorsing mexanizmlarini yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash tizimiga va yo'l infratuzilmasini takomillashtirish jarayoniga joriy etish.

Tranzit va davlat ichki transport oqimi uchun maqbul shart-sharoitlar yaratishga yo'naltirilgan xalqaro avtomobil yo'llari infratuzilmasini takomillashtirish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashning ilmiy asoslarini rivojlantirish

Jamoat xavfsizligini ta'minlash faoliyatining tarkibiy qismlarini ifodalovchi masalalarni chuqur ilmiy o'rganish asosida Ichki ishlar vazirligi va Milliy gvardiya ta'lim muassasalari o'quv jarayonida «Jamoat xavfsizligi asoslari» fanini joriy etish, shu jumladan «Jamoat xavfsizligi asoslari» darsligini tayyorlash.

Profilaktika inspektorlarining ma'muriy hududda ish faoliyatini olib borishi bo'yicha to'liq mexanizmlarni nazarda tutuvchi «shahar inspektori» va «qishloq inspektori» modellarini yaratish, joriy etish va ular bo'yicha o'qitishni tashkil etish.

«Jamoat xavfsizligi asoslari» fani predmetiga kiradigan sohalarni yagona ilm sohasiga birlashtirgan holda, «Jamoat xavfsizligini ta'minlash» ixtisosligini kiritish.

Jamoat xavfsizligi muammolarini o'rganish, ilmiy tadqiq qilish borasida Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi masalalari ilmiy-amaliy tadqiqtolar markazi va Jamoat xavfsizligi universitetini tayanch metodik bazaga aylantirish.

Sodir etilgan jinoyat va huquqbazarliklarning asl omillarini «ilmiy diagnoz» asosida aniqlash va «ilmiy diagnoz xulosasi» bilan «E-jamoat havfsizligi» axborot tizimi orqali rasmiylashtirish tartibini joriy qilish.

Sodir etilgan jinoyat va huquqbuzarliklarning asl omillarini bartaraf etish bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlarni ilmiy baholash asosida tahlil qilish va «ilmiy baholash xulosasi»ni rasmiylashtirish tartibini joriy qilish.

Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi masalalari ilmiy-amaliy tadqiqotlar markazi va Jamoat xavfsizligi universiteti tomonidan Innovasion rivojlanish vazirligi va Fanlar Akademiyasi bilan birgalikda jamoat xavfsizligini ta'minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish borasidagi muammolarni hal qilish yo'nalishida ilmiy-tadqiqot ishlariga davlat buyurtmasi doirasida maqsadli fundamental, amaliy va innovasion loyihalar shakllantirilishi va amalga oshirilishini ta'minlash.

Davlat boshqaruvi va mahalliy hokimiyat organlari rahbarlarini Jamoat xavfsizligi universiteti hamda Ichki ishlar vazirligi Akademiyasi negizida jamoat xavfsizligi asoslari bo'yicha qisqa muddatli o'quv kurslarida o'qitish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashning tashkiliy asoslarini rivojlantirish

Har beshta mahalla uchun bitta mahalla huquq-tartibot maskanini namunaviy loyiha asosida tashkil etish.

«Jinoyat o'choqlari» hisoblangan hududlarda tungi vaqtda ichki ishlar organlari va Milliy gvardiya bo'linmalarining harbiy xizmatchilari va xodimlaridan iborat avtopatrol, otliq va piyoda patrullarning uzluksiz faoliyatini yo'lga qo'yish, ularning vakolat doirasini belgilash va funksional majburiyatlarini tasdiqlash.

Toshkent, Nukus shaharlari va viloyatlar markazlaridagi ommaviy tadbirlar o'tkaziladigan obyektlarda, istirohat bog'lari, xiyobonlar va bozorlarda Milliy gvardiya bo'linmalari tomonidan jamoat tartibini saqlash bo'yicha faoliyat olib borishning batafsil va aniq huquqiy mexanizmlarini ishlab chiqish hamda amaliyotga tatbiq etish.

Ommaviy axborot vositalari, telekommunikasiya tarmoqlari va Internet tarmog'idan foydalangan holda ijtimoiy-siyosiy vaziyatni beqarorlashtirish, shuningdek, jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha vakolatli davlat organlari xodimlarini obro'sizlantirish holatlarining oldini olish va ularga barham berishning tashkiliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish.

Ichki ishlar organlarining axloqqa qarshi huquqbuzarliklar bilan kurashish faoliyatini, shu jumladan, tashkiliy-tuzilmaviy asoslarini yaratgan holda takomillashtirish.

Kuchli ta'sir qiluvchi moddalar muomalasini huquqiy tartibga solishni, shu jumladan ularning yoshlar tomonidan notibbiy maqsadlarda iste'mol qilinishi holatlarining oldini olish mexanizmlarini takomillashtirish.

Milliy gvardiya va ichki ishlar organlari jamoat tartibini saqlashga mas'ul bo'linmalarining huquqbuzarliklarni aniqlash va ma'muriy jazo choralarini qo'llash vakolatini kengaytirish.

Mahalla huquq-tartibot maskanlarida ichki ishlar organlari, boshqa huquq-tartibot organlari va jamoat tuzilmalarining mahallalar kesimida birgalikda ishslash mexanizmlarini belgilash.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha vakolatli davlat organlari xodimlarining ijtimoiy-huquqiy himoyasiga doir imtiyozlardan foydalanishida inson omilini cheklaydigan avtomatlashtirilgan tizimni joriy qilish.

Hududiy ichki ishlar organlarining ma'muriy binolarini qo'riqlashni Milliy gvardiya qo'riqlash xizmati tomonidan shartnoma asosida amalga oshirilishi tizimini joriy etish.

Hududiy ichki ishlar organlari patrul-post xizmati bo'linmalari tarkibida bosqichma-bosqich otliq otryadlarni tashkil etish.

Ota-onasi nazoratisiz va qarovisiz qolgan, ijtimoiy jihatdan xavfli ahvoldagi oilalarda yashayotgan voyaga yetmaganlar bilan ishslashning yangicha tizimini yaratish.

Transport vositalarining xavfsiz harakatlanishi uchun qulay shart-sharoitlar yaratilishini nazarda tutgan holda, respublika va mahalliy ahamiyatga ega bo'lgan yo'llar tizimini rivojlantirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.

Transport va piyodalarning harakatni to'xtatishi va boshlashi to'g'risida ogohlantirishning zamonaviy signal beruvchi tizimlarini joriy etish, piyodalar uchun yangi turdag'i o'tish joylarini tashkil etish.

Yo'l infratuzilmasini kompleks takomillashtirish, yo'llar sifatini yaxshilash, transport vositalarining xavfsiz harakatlanishi uchun ishonchli sharoitlar yaratish hisobidan yo'l-transport hodisalari sodir etilishini minimal darajaga keltirish.

Yo'l qurilishi sohasiga oid normativ hujjatlarga (ShNQ, Davlat standarti va boshq.) zamon talablaridan kelib chiqib tegishli o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish.

Jamoat va maxsus transport uchun alohida harakatlanish yo'l polosasi va zamonaviy velosiped yo'lkalari tashkil etish.

Ichki ishlar organlari, Milliy gvardiya va Favqulodda vaziyatlar vazirligining jamoat xavfsizligini, shu jumladan favqulodda vaziyatlarning oldini olish va yong'in xavfsizligini ta'minlash faoliyatini amalga oshiruvchi bo'limmalarini zamonaviy maxsus texnika vositalari bilan ta'minlash.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashning shakl va usullarini rivojlantirish

Sodir etilgan jinoyatlarning asl omillarini aniqlash va bartaraf etishda huquqbazarliklar profilaktikasini bevosita amalga oshiruvchi organlar va muassasalarning vakolat doirasini aniq belgilash.

Bozorlar atrofidagi tirbandliklarni bartaraf etish va fuqarolarga qulayliklar yaratish maqsadida va transport vositalari sonini hisobga olgan holda, yirik bozorlar atrofida ushbu bozorlarning daromadlari hisobidan ko'p qavatli yoki yer osti avtoturargohlari qurilishini tashkil etish.

Shahar va tumanlarning aholi gavjum joylarida piyodalar yo'lakchalariga piyodalar boshqaradigan svetoforlarni o'rnatish.

«Yo'l harakati intizomi bolalikdan boshlanadi» shiori ostida umumta'lim muassasalarida «Yo'l harakati qoidalari» bo'yicha o'quv tadbirlarini tashkil etish.

Umumta'lim muassasalarida «Harakat xavfsizligi sinfonaları»ni, mahallalarda «Yo'l harakatini o'rgatish maydonchalari»ni tashkil etish.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarga yo'l harakati xavfsizligi asoslarini o'qitish tizimini joriy etib, yo'llarda, chorrahalarda va piyodalar o'tish joylarida harakatlanish asoslarini amaliy hamda ko'rgazmali tarzda o'rgatishni yo'lga qo'yish.

Davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmati ma'muriy amaliyot bo'linmalari faoliyatini takomillashtirish, ularning lavozimlarini ofiserlik tarkibiga o'tkazish hamda birinchi navbatda oliv yuridik ma'lumotli xodimlar bilan butlash tartibini joriy etish.

Milliy gvardiya va ichki ishlar organlarining jamoat tartibini saqlash bo'linmalari hamda «Fidokor yoshlar» jamoatchilik patrul guruhlari faoliyatini muvofiqlashtirishning samarali mexanizmlarini yo'lga qo'yish.

Fuqarolar orasidan favqulodda vaziyatlarda jalb etiladigan Milliy gvardiyaning safarbarlik zaxiralarini yaratish tizimini joriy etish.

Ichki ishlar organlari, Yoshlar ishlari agentligi, Yoshlar ittifoqi, Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi hamda boshqa mutasaddi organlarning mahallalar kesimida uyushmagan yoshlar bilan ishslashini tashkil etish bo'yicha o'zaro bog'langan to'liq mexanizmlarni joriy etish.

«Ijtimoiy profilaktika», «probasion profilaktika», «tergov profilaktikasi», «sud profilaktikasi»ni huquqbuzarliklar profilaktikasi turlari sifatida joriy etish va ularni qo'llashning aniq mexanizmlarini belgilash.

Mulkiy turdag'i jinoyatlarning oldini olish, notinch oilalar hamda oilaviy zo'ravonlik qurbanlari bilan ijtimoiy profilaktika tadbirlarini yangicha yondashuv - «Xavfsiz xonardon» va «Xavfsiz hovli» tizimi asosida amalga oshirish mexanizmlarini ishlab chiqish.

Ma'muriy nazorat va profilaktik hisob institutlari negizida profilaktik nazorat institutini joriy qilish.

Davlat yo'l harakati xavfsizligi bo'linmalarining asosiy faoliyatini fuqarolarga ko'mak berishga yo'naltirish, jumladan yo'llarda inspektorlarning patrul xizmatini faqat avto- va mototransport vositalarida olib borishi tartibini joriy etish.

Favqulodda vaziyatlarda va alohida sharoitlarda vakolatli davlat organlari va jamoat tuzilmalari huquq-tartibotni ta'minlash bo'yicha kuch va vositalarining tezkor va yagona idoralararo boshqaruvini tashkil etish tartibini takomillashtirish.

Aholiga ehtimoliy yoki sodir bo'lgan favqulodda vaziyatlar hamda yong'inlar to'g'risida xabar berish va ma'lumot yetkazish tizimini yanada takomillashtirish.

Ko'p qavatli binolarda yong'in xavfsizligini ta'minlash va yong'in o'chirish bo'yicha samarali tizimni joriy etish.

Tungi vaqlarda aholi yashash punktlarining yoritilishi va video kuzatuv qamrovini kengaytirish.

Jamoat tartibini saqlashga jalb qilingan kuch va vositalarni markazlashgan tarzda boshqarish tartibini samarali yo'lga qo'yish maqsadida Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi departamenti huzurida yagona muvofiqlashtirilgan idoralararo boshqaruv tizimini tashkil etish va uning faoliyatini tartibga soluvchi aniq va batafsil huquqiy mexanizmlarni ishlab chiqish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha vakolatli davlat organlari harbiy xizmatchi va xodimlarini sug'ortalash institutini takomillashtirish.

«Jamoat xavfsizligi fidoyisi» idoralararo ko'krak nishonini ta'sis etish.

Profilaktik hisob, ma'muriy nazorat va probasiya nazoratidagi shaxslar bilan yakka tartibdagi suhbatlarni maxsus «suhbat xonasi»da o'tkazish tartibini joriy qilish.

Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi bo'linmalari xodimlari xizmat faoliyatida skuter vositasidan foydalanish amaliyotini sinovdan o'tkazish.

Ichki ishlar organlari xotin-qizlar masalalari bo'yicha bo'linmalari huzurida yoshlardan «To'maris izdoshlari» jamoaviy guruhlarini tashkil etish, ularni jamoat xavfsizligi tizimiga jalb etish hamda guruh a'zolariga huquq-tartibot idoralarining oliy ta'lim muassasalariga o'qishga kirishda tegishli imtiyozlarni berish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash faoliyatini raqamlashtirish

Jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasida qog'oz shaklidagi ish yuritishni maksimal darajada qisqartirib, faqat elektron shaklda yuritiladigan hujatlar ulushini 90 foizga yetkazish.

Milliy gvardiya va ichki ishlar organlaridan jamoat tartibini saqlashga jalb qilingan bo'linmalarning axborot tizimlari (probasiyaning markazlashgan elektron tizimi, yo'l harakati xavfsizligi xizmatining yagona avtomatlashtirilgan axborot-tahlil tizimi) bazasida «E-jamoat havfsizligi» yagona avtomatlashtirilgan axborot tizimini ishlab chiqish va amaliyotga to'liq tatbiq etish.

Jamoat tartibini buzgan, qayta jinoyat sodir etgan shaxslarning yagona elektron ro'yxatini yuritish va axborot tizimi orqali davriy monitoring qilib borish tartibini yo'lga qo'yish.

Fuqarolarning ma'muriy huquqbuzarliklar masalalari bo'yicha ortiqcha ovora bo'lishining oldini olish, soha xodimlarining vaqtini tejash, o'z vaqtida va tezkorlik bilan jazo muqarrarligini ta'minlash maqsadida ma'muriy ish yurituvni to'liq elektron shaklga o'tkazish.

Profilaktik hisob, ma'muriy nazorat va probasiya nazoratidagi shaxslarning jamoat xavfsizligi xizmatiga kelib ro'yxatdan o'tishini ta'minlashda barmoq izini tanib olish tizimidan foydalanish amaliyotini joriy etish.

Yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash sohasiga raqamli texnologiyalarni keng joriy etgan holda «Ravon va xavfsiz yo'l» konsepsiysi asosida kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.

Ichki ishlar organlari konvoy bo'linmalari faoliyatiga konvoy ostidagi shaxslarni elektron brasletlar orqali nazorat qilish tizimini joriy etish.

Probasiya nazoratidagi shaxslarning yashash, ish va o'qish joyida ekanligini tekshirish maqsadida GPS texnologiyali qurilmalarni amaliyotga joriy etish.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash borasida dasturiy ta'minotlarni ishlab chiqish va takomillashtirish.

Yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash, yo'l-transport hodisalarining oldini olish, tirbandliklarni masofadan turib bartaraf etish maqsadida yo'llardagi barcha svetoforlarning axborot boshqaruvi tizimiga ulanishini ta'minlash, sohaga intellektual tizimlarni joriy etish.

Milliy gvardianing umumiyligi ostida ichki ishlar organlari va boshqa mutasaddi davlat organlari xodimlarining maxsus tayyorgarlik darajasini oshirish, alohida sharoitlarda birgalikda harakat qilishiga doir amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha o'quv mashqlarini tizimli ravishda o'tkazish, o'quv mashqlarini raqamli texnologiyalar orqali monitoring qilish amaliyotini yo'lga qo'yish.

Xulosa qilib aytganda Strategiya ichki ishlar organlari, Milliy gvardiya va boshqa mutasaddi organlarning jamoat xavfsizligini ta'minlash faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha normativ-huquqiy va idoraviy normativ hujjatlar ishlab chiqishda uslubiy asos bo'lib xizmat qiladi. Strategiyada belgilangan tadbirlarning amalga oshirilishi natijasida fuqarolarning huquqlari va erkinliklari, jamiyat va davlat manfaatlarining qonunga xilof tajovuzlardan himoyalanganlik holati sifat jihatidan yuqori darajaga ko'tariladi. Jinoyatlar, shu jumladan takroran sodir etilgan jinoyatlar va yo'l-transport hodisalarining barvaqt oldini olish, xodimlarning xizmat faoliyatini fuqarolarga ko'maklashishga yo'naltirish orqali aholining jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha vakolatli davlat organlariga ishonchi ortishiga erishiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022—2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida PF-60-sonli farmoni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 02 apreldagi "Ichki ishlar organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasidagi faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5050 son qarori.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 29 noyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-27 son farmoni